

СТРУКТУРНА, ПРИКЛАДНА ТА МАТЕМАТИЧНА ЛІНГВІСТИКА

УДК 81.42 + 811.111

DOI <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2019.2-2/10>

Ажогіна Н. В.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

СТИСНЕННЯ НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЯК ЛІНГВІСТИЧНА ПРОБЛЕМА (В АНГЛОМОВНОМУ КОНТЕКСТІ)

У статті проаналізована проблема економії мовленнєвих засобів вираження думки в комунікативному просторі науки і техніки, яка має особливе значення в умовах експоненціального зростання кількості наукової інформації. Здійснюється спроба пошуку засобів лінгвістичного аналізу україномовного-англомовного специфікованого тезаурусу для актуалізації адекватного забезпечення професійно-наукового дискурсу в означеній проблематиці.

Ключові слова: стиснення, наукова інформація, лінгвістика, англomовність, контекст.

Постановка проблеми. У час глобальних трансформацій у світі наукових комунікацій зі створення, обміну, поширення і втілення інформації в наукове знання велика увага приділяється проблемі максимально швидкого та ефективного її застосування. Розвиток інформаційного суспільства стимулював небачену раніше інтенсифікацію засобів комунікації: завдяки Інтернету, телебаченню, мобільному та супутниковому зв'язку людина опинилася у вихорі інформації, яку не в змозі охопити. Нечувані масштаби експоненціального зростання кількості інформації призвели до необхідності приведення її у відповідність до якості в аспекті загальнометодологічних підходів до систематизації простору наукового знання. Розуміння такої інформації і перетворення її на знаннєвий ресурс суспільства вимагає новітніх підходів у цій галузі. Швидке реагування на вирішення означеної проблеми набуває характеру синергетичної реактивності, коли кількість сприйнятої та поширеної інформації переходить на новий рівень її якості. На наших очах відбувається глибинне розкриття тезаурусного і контентного мовного наповнення обширу наукового знання через мережу комунікативних каналів. Останнє походить із кількісних вимірів лінгвістичного наповнення мовного корпусу. Щоб обмежити поле дослідження, треба акцентувати на наукоцентричних його характеристиках. Наприклад, у «Великому тлумачному словнику

сучасної української мови» (видання 2005 р., голов. ред.: В. Т. Бусел, редактори-лексикографи: В. Т. Бусел, М. Д. Василега-Дерибас, О. В. Дмитрієв, Г. В. Латник, Г. В. Степаненко; Друк К.: Ірпінь: ВТФ «Перун, 1728 с.) нараховується 253 тис. слів. Окремо треба говорити про словникове (тезаурусне) наповнення в українській філології мови наукових галузей: технічних і точних наук, природничої та гуманітарної. За твердженням Є. А. Карпіловської: «Сучасні національні корпуси текстів мають здебільшого фундаментальний характер». Наприклад, фундаментальний характер має корпус британського варіанта сучасної англійської мови – Британський національний корпус (British National Corpus – BNC): «... сьогодні <...> налічує понад 100 млн слововживань (100 106 008 слів) у широкому спектрі письмових та усних текстів...» [1, с. 75]. У статті з'ясується проблема стиснення, ущільнення, мінімізації, економії і т. п., мовних засобів вираження наукової інформації і розміщення її в межах наукового знання. Йдеться про вдосконалення системи опрацювання інформації на загальнонаукових засадах; такий процес розвивається у сфері теорії інформації, теорії та практики комунікативістики (комунікології) в науково-інформаційному та лінгвістичному значеннях. На нашу думку, процес мовної економії лінгвістичних засобів опрацювання текстів наукового характеру на всіх рівнях обробки наукової інформації та узгодження її обширу з

постійно трансформуючими науковими текстами як стиснена, мінімізована, ущільнена, згорнена мовленнєва форма (форма комунікації, жанр професійно-наукового дискурсу) виступає дієвим засобом каталізації наукових досліджень. Непересічне значення у цьому контексті має співвідношення внеску українських учених у загальнонаукове знання як паритетної засади його узгодження із світовими здобутками на підставі розуміння і подальшого розвитку мови науки. Суть цього дослідження полягає в тому, що в умовах глобалізації часопросторових вимірів наукового знання, поступу пізнавально-комунікативного процесу, наростання загроз і викликів з погляду інтенсивного розвитку інформаційного суспільства тощо нагальною є потреба в адекватному сприйнятті й розумінні інструментів спілкування на всіх рівнях професійно-наукового дискурсу – від наукових спільнот до окремих учених; застосуванні новітніх засобів професійно-наукової комунікації. Звернення до мінімізованих форм мовленнєвої комунікації, на нашу думку, є відбиттям процесу інтенсифікації обміну у сфері поширення наукової інформації та її адекватного відображення в науковому знанні. У межах авторського варіанту вирішення цієї проблеми йдеться про лінгвістичні особливості процесу кодування/розкодування контенту наукової інформації й найскорішого досягнення адекватності інформаційних наукових повідомлень масиву наукових текстів. Для реалізації поставлених завдань автор пропонує застосування англійських визначень понять, термінів і т.д. як повноцінний аналіз досліджуваного процесу, спираючись на те, що англійська мова є мовою «*Lingua Franca*» обширу наукових пошуків у світі комунікацій. У світлі останніх подій у системі україномовних-інтермовних комунікацій нагальною є потреба систематизації мовного простору наукової інтеркомунікації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Є дуже широкий спектр напрямів розгортання означеної проблеми. В обширі теоретичних підходів у галузі теорії інформації, інформатики, інформаціології, синергетичної методології тлумачення інформації, комунікативістики тощо мають вирішальне значення праці вітчизняних і зарубіжних учених – як загальнонаукового характеру, так і ті, що стосуються процесу обробки наукової інформації – комплексної основи її втілення у наукове знання; зокрема, проблеми її стиснення, ущільнення, зведення (редукції) і т.п. певними інструментами методологічного і практичного характеру (Р. Акофф, В. О. Асєєв, Ю. Ф. Абрамов,

М. Боніц, М. Бонгард, Л. Бріллюєн, М. П. Вацьокін, Л. О. Виноградов, Н. Віннер, Р. С. Гіляревський, В. М. Глушков, Ж. А. Дученко, В. І. Ешбі, Є. А. Карпіловська, М. Кастельс, Мак Квейл Д., Т. М. Ковер, А. А. Коган, А. Н. Колмогоров, О.О. Корінний, С. Г. Кулешов, В. З. Коган, А. М. Кочергін, Р. Лаундер, Е. М. Лівшиць, Є. О. Мамчур, О. І. Михайлов, М. М. Мойсєєв, З. В. Партико, Б. В. Плєський, Г. Г. Почепцов, О. С. Розумовський, Є. О. Сєдов, Е. П. Семєнюк, Л. Н. Сумароков, В. І. Сіфоров, А. П. Суханов, А. К. Сухотін, Дж. А. Томас, О. І. Уйомов, А. Д. Урсул, А. А. Харкевич, Ф. М. Цирдя, К. Черрі, А. І. Чорний, К. Е. Шеннон, Ю. М. Шрейдер та інші). У працях Р. Карнап, І. Бар-Хіллен досліджується семантичний напрям теорії інформації, який для нас має прикладний характер застосування властивостей і ознак контенту в системі кодування/розкодування інформації. Прагматичний аспект теорії інформації розглянуто в працях Д. Харраха, які містять звернення до семантичного аналізу соціальної інформації в різних аспектах комунікаційної діяльності. Як зазначає О. В. Юферева, дослідник «намагається створити моделі того, як отримувач (інформації. – Н. А.) оцінює послідовність повідомлень на основі певних семантичних і прагматичних властивостей» [2, с. 18]. Д. Харрах пропонує забезпечити отримувача «програмою обробки повідомлень», за допомогою якої з повідомлень, що отримуються, виокремлюється підготовлена для використання сума повідомлень. Саме до такого результату переробки повідомлень, а не до повідомлень у їхньому вихідному вигляді, застосовуються кількісні виміри інформації. В межах біхевіористської концепції інформації в нашому дослідженні може бути розглянута проблема співвідношення «відомості (дані) – інформація – знання – розуміння – мудрість» (схема Р. Акофф – Майлс). За твердженням О. В. Юферевої стосовно аналізу останньої: «... інформація становить упорядковану частину бази даних, що оброблена для використання. Знання – це формулювання наявних тенденцій або сутнісних зв'язків між явищами, що представлені в інформації. Знання, на відміну від своєї інформаційної основи, може виступати орієнтиром для прийняття рішень... Розуміння – вираження закономірності, яка міститься у багатоманітності знань. Мудрість – це оціночне розуміння закономірності в аспекті минулого і майбутнього» [2, с. 26]. На нашу думку, мовленнєві стиснені, економічні форми комунікації підлягають подальшому дослідженню, особливо у сфері уточнення термінології.

Методологічною основою лінгвістичних досліджень у річищі нашої проблеми є комплекс праць вітчизняних і зарубіжних учених. Перш за все, це система досліджень у галузі дискурсу (зокрема, професійно-наукового), комунікативістики, генології, текстології (лінгвістики тексту), де тлумачаться процеси мінімізації, стиснення, ущільнення, компресії тексту, розгортаючись як система висвітлення вузлових моментів обробки наукової інформації. Дослідження проблем дискурсу є актуальним напрямом у сучасному мовознавстві (Н. Д. Арутюнова, В. В. Богданов, Р. Барт, Ф. С. Бацевич, А. Д. Белова, А. Блас, М. Бунге, Ю. Габермас, Т. А. ван Дейк, В. І. Карасик, Ю. М. Караулов, О. С. Кубрякова, Е. Лакло, Ю. М. Лотман, М. Л. Макаров, К. Макк'юїн, Ш. Муфф, Г. Г. Почепцов (мол.), Ю. Є. Прохоров, І. Райтнер, О. Д. Селіванова, К. С. Серажим та ін.). Дослідження проблем наукового дискурсу як організаційного/інституційного типу дискурсу розпочалися приблизно двадцять років тому як напрям розвитку прикладної лінгвістики – дисципліни, що охоплює вивчення педагогічних, соціальних і практичних аспектів мови (Н. Д. Арутюнова, Р. Барт, М. С. Глазман, О. М. Гніздечко, М. М. Глушко, Т. А. ван Дейк, С. А. Жаботинська, Л. І. Зільберман, О. М. Ільченко, О. Т. Ішмуратова, В. І. Карабан, Г. В. Кицак, М. М. Кожина, І. М. Колегасва, В. В. Красних, Дж. Кресс, Дж. Лакофф, Е. В. Михайлова, О. Д. Олійник, О. В. Попадюк, Г. Г. Почепцов (мол.), Н. М. Разинкіна, І. А. Синиця, Л. В. Славгородська, О. В. Трішук, Р. А. Ходжа, Г. В. Чалбишева, В. Е. Чернявська, С. І. Шепітько, Т. В. Яхонтова, С. Bazerman, D. Swales, A. Duszak, K. Nyland, A. Mauraanen, E. Ventola та ін.). На нашу думку, цінним практичним матеріалом у цій галузі є робота Є. А. Карпіловської, де чітко структуровані вузлові моменти міждисциплінарного підходу до проблеми лінгвістичного комп'ютерного моделювання мовного простору (комп'ютерна лінгвістика). Наприклад, у системі лінгвістичних дисциплін виділяються «лінгвістика тексту», «термінологія та термінографія» із застосуванням аналогів термінів у комп'ютерній галузі: «автоматична компресія тексту», «комп'ютерна термінологія: бази та словники» [1, с. 12]. А в системі нелінгвістичних дисциплін (політологія, соціологія, культурологія, етнологія, теорія комунікації тощо) виділені аналоги термінів, що відображають соціальну дійсність [1, с. 12]. Є розлога література в комп'ютерній галузі (інформатика, комп'ютерні технології і т.п.), де розглядаються теоретичні і практичні аспекти застосування

комп'ютерної термінології в інформаційно-комунікативному аспекті, зокрема процеси стиснення, ущільнення, мінімізації і т.п. інформації. На нашу думку, подальші фундаментальні дослідження, які дають змогу залучати сучасні напрацювання соціології, психології, соціальної семіотики, комунікативної філософії, новітні концепції в галузі теорії соціальних комунікацій слугують підходами до вирішення проблеми обробки текстів наукового характеру. Базою для цього виступають праці А. А. Бойко, М. К. Василенка, В. М. Владимирова, О. Я. Гояна, В. Д. Демченка, В. Й. Здоровеги, Н. В. Зелінської, В. Ф. Іванова, С. М. Квіта, О. Ф. Коновця, В. М. Корнєєва, В. В. Лизанчука, О. К. Мелешенка, А. З. Москаленка, З. В. Партика, Б. В. Потятиника, О. Л. Порфімович, В. В. Різуна, Н. М. Сидоренко, М. С. Тимошика, Ю. Е. Фінклера, О. М. Холода, Б. І. Чернякова, А. А. Чічановського, Н. П. Шумарової та інших. Праці в галузі теорії тексту, наукові надбання якої отримано й висвітлено відомими українськими й зарубіжними науковцями, є на плюралістичному шляху розвитку комунікативно-антропологічного, психолінгвістичного, прагматико-комунікативного, когнітивного, дериваційного тощо наукових напрямів (зокрема, Н. Д. Арутюнова, І. Р. Гальперін, Т. А. ван Дейк, В. Дресслер, Ю. Н. Караулов, Г. Кук, К. Пайк, В. Д. Петров, І. Я. Штерн та ін.). Питання мовної економії та компресії є в центрі уваги багатьох вітчизняних і зарубіжних учених: Е. Я. Алянської, Ю. С. Бернадської, Н. С. Валгіної, Т. Г. Винокур, Н. О. Гетьман, Б. П. Дюндика, Н. Г. Калашник, Л. Н. Мурзіна, О. І. Панченко, Л. В. Сахарного та інших. У своїх працях ці науковці проаналізували особливості стислого тексту та засоби його створення [4]. В умовах пришвидшення темпів обробки актуальної інформації наукового виду проблема адекватної інформаційної економії в лінгвістичному ракурсі набуває гостроти і вимагає швидкого реагування.

Постановка проблеми. Підлягає з'ясуванню сутність процесу стиснення інформації наукового характеру в системі наукових комунікативних актів і форм у професійно-науковому дискурсі на підставі обробки наукової інформації. Економія мовленнєвих засобів у процесі комунікації передбачає необхідне дотримання єдності: **форми** – системи обмежених у часі і просторі висловлювань (вербального характеру) і **змісту** – інформаційних лінгвістичних форм, адекватних об'єкту і предмету наукових досліджень. В умовах урізноманітнення засобів передавання й сприймання наукової інформації належить визначити лінгвіс-

тичні особливості процесу стиснення інформації в полі оцінок, тлумачення наукових фактів, повідомлень, різноманітних текстів, з одного боку, а з іншого – на тлі міждисциплінарного підходу до цієї проблеми зосередити зусилля на вирішенні атрибутивної для наукового знання проблеми співвідношення кількості інформації з ціннісними характеристиками її якості. Базою для цього розуміння виступає англійська мова – загально-визнана мова науки і техніки. Дуже важливим аспектом у цьому ракурсі є означення поля напруженості сітки – *NET*, де в перетинах сходяться хвилі зіткнення англійської і української мов на рівні застосування та тлумачення наукової термінології. На нашу думку, загальноприйнята мова науки в її генезі оптимізує ці процеси і вимагає зусиль учених для інтернаціоналізації наукової термінології в полікультурному контексті. Стратегічне значення цієї проблеми є непересічним, оскільки йдеться про процес розвитку мови, особливості її застосування в різних соціальних сферах. Залишається відкритим проблемне поле тлумачення поняття «стиснення» в англомовному професійно-науковому дискурсі у зв'язку зі значним пришвидшенням адаптації іншомовних термінів до актуального вжитку.

Виклад основного матеріалу. На рівні філософсько-методологічного узагальнення процес ущільнення, мінімізації, компактизації, стиснення тощо сукупності даних соціального характеру набуває форми зведення, редукції загального до конкретного і навпаки – на підставі певних принципів, напрацьованих наукою, із врахуванням її найновіших досягнень (синергетики, синтелектики тощо). Це є глибинний процес досягнення сутності явищ дійсності мінімальними засобами. Протягом усієї історії філософії це було розвитком проблеми єдності мінімального і максимального (в релігійній філософії прикладами є «лезо» Оккама, парадигма «Не помножуй без необхідності сутність», «В унікальному – різноманіття, і навпаки»). Це дуже цікавий із наукового погляду парадигмальний феномен, який відтворює сутність глибинних процесів у системі «*ДУМКА – СЛОВО*». Його пролонгованість в європейській історії філософії, філології має постійне абсолютне значення. Наша проблема посідає особливе місце в суспільних відносинах доби інформаційного суспільства, коли поняття «інфокриза», «інформаційне середовище», «інфосфера» і т.п. стали живильним повітрям існування людства. Інформаційні технології є його техніко-технологічним ґрунтом. Тому оптимізація зусиль людства,

соціальних спільнот (в нашому випадку – вченого співтовариства) на шляху адекватності соціальної інформації науковим знанням є магістральним шляхом їх існування.

Фундаментальний методологічний напрям науки досліджує проблему спрощення як процес редукування масиву даних із метою оптимального досягнення сутності речей. В англійській мові є різні лексичні граматичні форми, які відображають цей процес: «... *simplification; ... simplifactive, simplifier, simplificator, ets... simplicity* (стан якості буття простого. – *H. A.*); ... *simplify... simplified, ... simplifying* (що може бути розгорнуто як методологічна діяльність з обмеження складності оцінки речей буття) [3, с. 1329]. Ця проблема посідає важливе місце в наукових розробках (фундаментального характеру) і її лінгвістичне опрацювання вимагає подальшого ретельного аналізу, особливо в галузі наукової термінології. У процесі мислення результатом такої діяльності є досягнення оптимальності в пошуках істини з метою енергетичної економії дослідницьких витрат.

Глобальний принцип такої економії висловив М. М. Моїсеев: «Розумій стратегічно, дій тактично» (Авт. тлум.). Синергетична методологія тлумачить пошуки сутності через стохастичний вибір варіантів розвитку, в центрі якого – єдність незлічимого і унікального. Комп'ютерні технології, які є основним інструментом інтелектуального перетворення фактичної дійсності в електронну програмовану символічну форму, засновані на принципі оптимального вибору з нескінченності даних найраціональнішого (як процесу: *data processing*) [3, с. 369]. Оскільки це оформлюється зусиллями науковців як процес обробки інформації і перетворення її на знання, лінгвістичні трансформації у царині термінології (наукової зокрема. – *H. A.*) та її вдосконалення стають полем розгортання новітніх наукових пошуків. У лінгвістичному англомовному розумінні цих процесів застосовуються поняття: *data, datum, datums* (що є аналогом *facts, information, statistics*) [3, с. 369]. У філософському розумінні застосування терміна *data* передбачає методологічне спрямування огляду фактів дійсності для досягнення розуміння їхньої сутності. Це і є редукція – зведення всього обширу поглядів до оптимального тлумачення фактів; у системі епістемології це означає зведення об'єктивного знання до його розуміння (в системі *data base knowledges, knowledge base – sense datum*) [3, с. 369]. Це є шлях оптимального досягнення сутності явищ, що оцінюються.

Сам термін «редукція» в англійській мові має багато значень: акт зведення до мінімуму (мінімізація), вибір оптимальних варіантів зведення тощо. З іншого боку, є повноцінне поняття «обмеження», яке в англійській мові позначається терміном «*restrict*» (синонімом якого є *limits*) [3, с. 1223]. У цьому випадку це стосується обмеження простору (англ. аналог – *space*); дії; вибору; кількісних показників тощо. Відповідно, в різних частинах мови процес обмеження має свої позначення. В англійській мові це виражається так: *restricted, confined, limited...*) [3, с. 1223] і стосується процесів обмеження доступу до інформації, яких-небудь документів; до участі в діяльності. В лексичній формі *Noun* застосовуються аналогі: *restriction, regulation, limitation* [3, с. 1223]. У нашій розвідці обмежимося кількісним вимірюванням мовного простору тексту на основі процедури спресування інформації. Процес обмеження (англ. – *measure, measurement, act of measuring... etc.*) в англомовній літературі має багато контекстів: фізичного і математичного прикладного характеру (... *a measured dimension... 3. extent, size... ascertained by measuring... 4. a system of measuring or measures...*) [3, с. 889]. У лінгвістичному значенні це виражає процес обмеження. Є антифеномен обмеження в англійській мові: «... *to know no measure...*) [3, с. 889]. А в етичному сенсі він виглядає таким мудрим чином: «... *a measure is pleasure...* – *H. A.*». В англійській мові є багато підходів у галузі наших визначень: техніко-технологічні, природознавчі тощо (*smaller extent, size, amount, number, etc.*; на рівні діяльності: *diminish, decrease, shorten, abridge, curtail, contract, retrench, lessen, attenuate, abate, etc.*) [3, с. 1205]. Є окремий термін, що стосується компактизації інформації: *compacted information; compression (compressed information)*. Тлумачення цих понять є полем подальших досліджень.

У сфері гуманітарних наук проблема обмеження мовних одиниць тексту має велике значення як підхід до вибору оптимальних засобів вираження думки. Тут спрацьовують усі лінгвістичні контексти означеної проблематики: морфологічний, лексичний, граматичний, синтаксичний, етимологічний тощо. Цікаво зазначити, що перелічені контексти в англійській мові мають переважно латиномовне походження, бо в широкому сенсі вживання латини є генетикою мови науки у світі.

Лінгвістична компресія (стиснення тексту) – це спосіб мовленнєвої економії, що полягає у досягненні максимуму комунікативного ефекту з вико-

ристанням мінімуму репрезентованих мовних засобів [5, с. 64]. І. Г. Мірошніченко зазначає: «Спираючись на загальні знання, власну ерудицію, менталітет, культурне оточення споживачів інформації, лінгвістична компресія (стиснення тексту) базується на використанні певних мовних моделей і конструкцій. Мовленнєве текстотворення має тенденцію до природної для людини економії мовних засобів (а отже, і економії зусиль, затрачених для цього)... Тенденція до стиснення <...> текстів виявляє себе на всіх мовних рівнях: фонетичному, графічному, морфологічному, лексичному, синтаксичному, семантичному» [4, с. 2]. Обсяг і форми інформаційних повідомлень залежать від жанрової належності, комунікативного завдання, парадигмальних характеристик компонентів висловлювання і регулюються правилами текстотворення (універсальними мовними, специфічними текстовими, жанрово-стилістичними) [4]. Мовна компресія тексту відбувається на підставі підвищення інформативності мовних одиниць та елімінування тих одиниць, які можуть бути відтвореними із невербальної частини тексту без зміни його інформаційного змісту [4]. Б. П. Дюндик визначає: «Компресія – закономірні перетворення вторинного порядку, які застосовуються мовцем до двох або більше базових трансформ і сприяють перетворенню розгорнутих складних конструкцій до вигляду менш складного, передаючи той самий об'єм інформації, що і повні розгорнуті синтаксичні структури» [6, с. 283]. Зазначені автори пропонують розгляд проблеми економії тексту в таких ракурсах: морфологічному – як використання морфем і різних частин мови для створення скорочених форм; лексичному – як використання різних способів словоскладання (універбації, телескопії, зрощень, абрєвіації, субстантивації), фразеологізмів, запозичень; синтаксичному – в застосуванні таких форм, як еліпсис, граматично неповні речення, контамінації, членування, безсполучниковість та інші [4]. Це є розширеною програмою наукових лінгвістичних досліджень і тому, на нашу думку, цей процес може бути обмеженим визначенням місця в комунікативній системі процесу створення вторинних інформаційних текстів і мінімізованих мовленнєвих форм. Проблема полягає у приведенні до відповідності мінімізованих мовленнєвих форм наявної організації наукового знання. Якщо коментатор (інформатор, адресант) пропонує новітній підхід у цій галузі, це означатиме необхідне співвіднесення його позиції з усталеним професійно-науковим дискурсом. Тому такі новації є викликом і вони вимагають оптимального реагування про-

фесійної спільноти. Означена проблема набуває методологічного характеру. Дотримання норм професійної етики вимагає виваженої дискусії з приводу застосування ущільнених мовленнєвих форм. У нашому випадку йдеться про систему кількісного і якісного зведення обшину в просторі і часі наукової інформації до мінімізованих комунікативних форм мовлення без втрат змістового характеру. Залишається актуальними розроблення типології таких форм; визначення жанрової належності, мовленнєвої структури тощо. Для нашого дослідження є важливим звернення до процесу комунікативного спілкування, в межах якого стається процес взаємодії думок і висловлювань спеціалістів, фахівців у певній галузі. Причому, на нашу думку, саме в цій царині відбувається процес інноваційних змін, що торкаються проблеми адекватності форм і змісту інформаційних повідомлень.

Висновки і пропозиції. У новітній час розвитку інформаційного суспільства, суспільства знань

проблема адекватності відтворення актуальної інформації в науковому знанні набуває великого значення. Напрацювання в галузі теорії інформації, комунікативістики, прикладної лінгвістики тощо дають змогу актуалізували проблему стиснення, ущільнення, мінімізації, редукції, компресії текстів інформаційного характеру, що, у свою чергу, є живильним середовищем для інтенсифікації наукових пошуків. Запропонований підхід у цій галузі має міждисциплінарний характер, що дає змогу розгорнути межі проблеми відповідності змісту актуальної інформації формам її лінгвістичного опрацювання в галузі текстології, лінгвістики тексту, термінології, термінографії тощо. Новітні наукові горизонти вимагають розширення огляду в системах методологічного характеру: «факт-інформаційна діяльність – наукове знання», «інформація – знання». Лінгвістичне наповнення контенту останніх вимагає специфікації засобів мовного характеру.

Список літератури:

1. Карпіловська Є. А. Вступ до прикладної лінгвістики: комп'ютерна лінгвістика : підручник. Донецьк, 2006. 188 с.
2. Конспект лекцій до курсу «Теорія масової інформації» для студентів I курсу денної та заочної форми навчання спеціальності 6.030301 «Журналістика». / Укл. : О. В. Юферева. Запоріжжя, 2015. 76 с.
3. The Random House Dictionary of the English Language. / J. Stein, editor in Chief; L. Urdang, Managing editor. RANDOM HOUSE. New York, 1973. 2058 p.
4. Мірошніченко І. Г. Синтаксичні засоби створення стислого тексту (на матеріалі українських мас-медіа). *Лінгвістичні та лінгво-культурологічні аспекти навчання іноземних студентів у ВНЗ України* : тез. доп. IV Всеукр. наук.-практ. конф., м. Дніпропетровськ, 24–25 квітня 2014 р. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара. Дніпропетровськ, 2014. С. 45–48. URL: <http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/2626/1/2.pdf>.
5. Панченко Е. И. Лингвистика сжатого текста (на материале современного русского языка): дисс. ... д-ра филол. Наук : 10.02.03. Днепропетровск, 1998. 380 с.
6. Дюндик Б. П. Компрессия и некоторые вопросы перевода. *Бизнес-образование и эффективное развитие экономики*. Иркутск, 2007. С. 282–288.

СЖАТИЕ НАУЧНОЙ ИНФОРМАЦИИ КАК ЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА (В АНГЛОЯЗЫЧНОМ КОНТЕКСТЕ)

В статье проанализирована проблема экономии речевых средств выражения мысли в коммуникативном пространстве науки и техники, которая имеет особое значение в условиях экспоненциального роста количества научной информации. Осуществляется попытка поиска средств лингвистического анализа украиноязычного и англоязычного специфицированного тезауруса для актуализации адекватного обеспечения профессионально научного дискурса в указанной проблематике.

Ключевые слова: сжатие, научная информация, лингвистика, англоязычность, контекст.

COMPRESSION OF THE SCIENTIFIC INFORMATION AS A LINGUISTIC PROBLEM (IN ENGLISH CONTEXT)

The article analyzes the problem of saving speech means of expression of thought in the communicative space of science and technology, which is of particular importance in the conditions of an exponential growth of the amount of scientific information. An attempt is being made to search for means of linguistic analysis of the Ukrainian-speaking and English-speaking thesaurus in order to update the adequate provision of the professional scientific discourse in these issues.

Key words: compression, scientific information, linguistics, English language, context.